

ČLANCI

Vođenje liturgijskog pjevanja "Zvanje" ili "Profesija"

Mirja Tabak, Split

Ovom naslovnom pitanju mogao bi se dodati još niz oprečnih pitanja, kao npr.: je li vođenje liturgijskog pjevanja poziv ili zanat, služba ili posao, poslanje ili zanimanje, svjedočenje ili afirmacija? Ne ulazeći previše u jezičnu analizu, svakome tko razlučuje pojmove jasno je da je riječ o dva područja koja se u svom djelovanju bitno razlikuju. Kad su spomenuti pojmovi u svezi s liturgijom, biva još jasnije da je a priori svaki "ili" isključen.

Riječ liturgija dolazi od grčke riječi *laòs* = narod i *èrgon* = djelo, što znači: djelo za narod, točnije: Božje djelo za narod. U kršćanskim liturgijskim obredima Bog djeluje za svoj narod, a narod odgovara s u d j e l o v a n j e m. Za razliku od poganskih obreda, gdje je narod subjekt i sve čini kako bi umilostivio bogove, ili barem odvratio njihovu srdžbu od sebe, kršćansko bogoštovlje ima uvijek i prvenstveno za cilj spomen na Božje djelo koje je po Sinu izveo za spas ljudstva.

U kršćanskom, dakle, smislu sudjelovanja u liturgiji predvoditelj pjevanja ima povlaštenu ulogu koja nije samo njegov posao, zanat, zanimanje, profesija ili možebitni izvor egzistencije. Predvoditelju liturgijskog pjevanja sudjelovanje postaje zvanje — stavljanje cijelog sebe u službu Bogu. Služenje pak prožima i zahtijeva cjelovitu osobu, što nam može osvijetliti i povijesna liturgijska praksa u kojoj je "kantor" u samoj crkvenoj hijerarhiji odvajkada imao povlašteno mjesto.¹ Svoju stvaralačku karizmu oživljavanja, obogaćivanja i ukrašavanja riječi stavlja u službu "Božje slave i posvećenja vjernika"², a nju obavlja to dostojnije i časnije što je sam njegov život dostojniji i uzorniji. Sve svoje duhovne i fizičke moći, svoje naravne darove, svoju kulturu uma i srca, cijelog sebe ugrađuje u sveti

hram prebivanja Božje riječi među ljudima. I najveći virtuoz na orguljama, i najbolji pjevač ili dirigent nije još dostojan liturgijske službe sve dotle dok sva njegova glazbena sposobnost nije prvenstveno "nobilissima ancilla" liturgijske riječi, nastojeći da u "slavljenju srce uskladi s ustima, dušu s glasom".³

Uz prvu i najvažniju svoju svrhu, a to je slava Božja, sveta glazba u liturgiji ima i naglašeno pastoralno obilježje: uzdizanje srca vjernika. Predvoditelj crkvenog pjevanja svjedočanstvom života i vjernim svojim postojanjem u božanskim prostorima navješćuje riječ Božju zaodijevajući je glazbenim ruhom te ona tako neposrednije zatitra u dušama prisutnih. "Pjevač mora pjevati tako da pjevom uzdiže puk" kaže sv. Grgur Veliki. Sličnu formulaciju nalazimo i kod pape Ivana XXII.: "Zadaća glazbe u crkvi jest da pobudi vjernike na pobožnost".⁴

Predvoditelj liturgijskog pjevanja, kojeg Božja riječ prožima i preobražava, a on to isto pomaže postići drugima, doživljava zasigurno svoju službu p o z i v o m i p o s l a n j e m.

BILJEŠKE

- 1 Usp. Richard Schömig: *Berufung und Beruf des Kirchenmusiklers*, Gloria Deo — pax hominibus, Regensburg, 1974.
- 2 Sacrosanctum Concilium, br. 112.
- 3 Apostolska Konstitucija, br. 3.
- 4 Papa Ivan XXII: Konstitucija "Docta sanctorum patrum"